

Yitirdiklerimiz

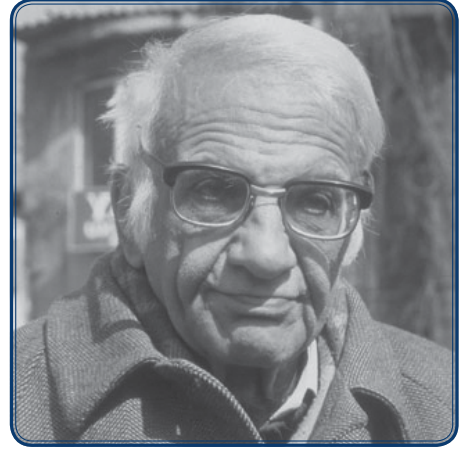
Sedat UMRAN

Türk Dili yazarlarından tanınmış şair ve çevirmen Sedat Umran (asıl adı Osman Sedat Öcal), 7 Ağustos 2013 Çarşamba günü sabahı, tedavi gördüğü İstanbul Kayışdağı Darülacezede solunum yetmezliği sonucu hayata gözlerini yumdu. Hayatını, Kartal Sanatçılar Huzurevinde sürdürmekteydi. Cenazesi, aynı gün Zincirlikuyu Mezarlığı Mescidi'nde kılınan ikindi ve cenaze namazlarının ardından bu mezarlıkta toprağa verildi.

Umran, 1926 yılında İstanbul'da doğdu. Babası Mehmet Kâzım Öcal, annesi ise Emine Sadiye Hanım'dır. Küçük yaşta öksüz kalınca dedesi tarafından yetiştirildi.

Erenköy 38. İlkokulu, Kadıköy 3. Erkek Ortaokulu, Haydarpaşa Lisesi ve İstanbul Ü Edebiyat Fakültesi Alman Dili ve Edebiyatı Bölümünü bitirdi (1948). İlk görevi, İstanbul Merkez Bankası Şubesinde memurluk oldu (1951-1954). İstanbul Ü İktisat Fakültesi Maliye Enstitüsü Kütüphanesindeki memurluk (1954-1955) görevinin ardından önce Kayseri ve sonra da İzmit'e yerleşti. İzmit'te çeşitli kuruluşlarda çevirmenlik yaptı (1956-1974). Mannesman-Sümerbank Boru Fabrikasındaki çevirmenlik görevinden emekliye ayrıldı (1974). İstanbul'a gelerek kendisini tamamen sanat çalışmalarına adadı. Şiir yazdı, Almandan çeviriler yaptı. Kültür Üniversitesinde şiir dersleri verdi.

İlk şiiri *Yedigün* dergisinde yayımlandığında henüz 17 yaşındaydı (1943). Edebiyatın şiir dalını sevdi. Eşyanın sembolizmini, metafiziğini şiirlerinde işlemesi dolayısıyla sanat çevrelerinde "eşyanın şairi" olarak nitelendirildi. Şairliğinin yanı sıra,

özellikle Alman şair ve felsefecilerin eserlerinden çeviriler yaptı. Türk şairlerinin bazı şiirlerini Almandan çevirdi. Şiir, yazı ve çevirileri *Hisar*, *Türk Edebiyatı*, *Türk Dili*, *Varlık*, *Yeditepe*, *Soyut*, *Büyük Doğu*, *Diriliş*, *Yedi İklim*, *Argos*, *Gergedan*, *Sözcükler*, *Mâverâ*, *Sedir*, *Beş Sanat*, *Millî Kültür*, *Güney* ve *Yaba* dergileriyle *Tercüman*, *Türkiye* ve *Yeni Devir* gazetelerinde yayımlandı.

Felsefenin Arka Merdiveni adlı çevirisiyle (W. Weischedel'den) 1995 Türkiye Yazarlar Birliği Çeviri Ödülü'nü kazandı.

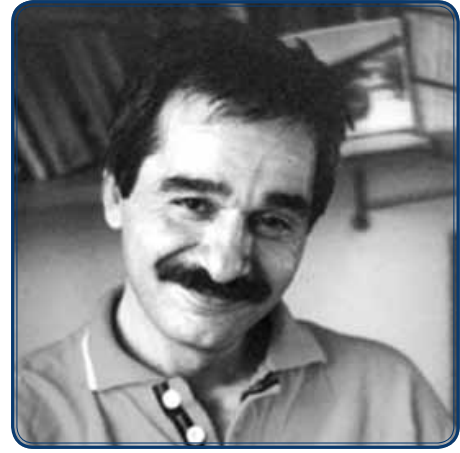
Eserleri, tür ve ilk baskı yıllarına göre şöyle sıralanabilir: **Şiir**: *Meşaleler* (1949), *Leke* (1970), *Gittin Taş Atarak Denizlerime* (1990), *Kara Işıldak* (1993), *Aynada Gün Doğumu* (1995), *Parmak Uçlarımdaki Yangın* (1995), *Sedat Umran'dan Seçmeler* (1996), *Akşam Şiirleri* (1998), *Altın Eşik 1944-1998* (1999), *Kırık Ayna* (2000), *Sonsuzluk Atı/Toplu Şiirler* (2000), *Kış Bayramı* (2001), *Akşamın Kaması/Toplu Şiirler 2* (2004). **Deneme**: *Şiirde Metafizik Gerçek* (1996). **Antoloji/Güldeste/Seçki**: *Şaheserler Antolojisi* (H. Akay ile, 1994), *20. Yüzyıl Büyük Alman Şairleri* (1995), *Türk Şiirinde Bilinen ve Bilinmeyen Şaheserler* (H. Akay ile, 1995), *Şaheser Çocuk Şiirleri Antolojisi* (H. Akay ile, 1995), *Ünlü Şairlerin En Güzel Aşk Şiirleri* (1999), *Almanca Manzum Çevirileriyle Ünlü*

Türk Şairleri (2003), *Cumhuriyet Dönemi Şiirimizin Altın Sayfaları* (H. Akay ile, 2006). **Çeviri:** *Brahmanizm* (S. Nikhilananda'dan, 1977), *Ruhun Kurtuluşunda Hinduizm* (S. Nikhilananda'dan, 1978), *Zen Budizmi* (E. Herrigel'den, 1978), *Epigramlar* (A. Silesius'tan, 1979), *Büyük Kurtuluş/Zen Budizme Giriş* (D. T. Suziki'den, 1980), *Zen Yolu/Yayla Ok Atma Sanatında Zen* (E. Herrigel'den, 1980), *Yeni Sınıf/Komünist Sistemin Bir Tahlili* (M. Djilas'tan, 1982), *Roman Kuramı* (G. Lukacs'tan, 1985), *Mistik Şiirler* (A. Silesius'tan, 1989), *Edebiyat ve İhtilal* (J. Rühle'den, 1989), *Hint Felsefesi* (H. Zimmer'den, 1990), *Tanrı ve İnsan* (M. Eckhart'tan, 1990), *Taocu Yaşam Kültürü/Büyük Sessizlik* (K. Durckheim'dan, 1992), *Felsefenin Arka Merdiveni* (W. Weischedel'den, 1994), *Edebiyat Kuramı/Rus Biçimciliği* (B. Eichenbaum'dan, 1994), *Diyaloglar* (G. Bruno'dan, 1995), *Felsefi Düşünüşün Küçük Okulu* (K. Jaspers'tan, 1995), *İnsanın Gelişiminin Devridaimi* (S. Aurobindo'dan, 1995), *Uçuş Korkusu* (R. Krefting'den, 1997), *Çanakkale Savaşı/Bir Alman Subayının Notları* (C. Mühlman'dan, 1998), *Aforizmalar* (F. Nietzsche'den, 1999), *Kötülük Problemi* (C. Werner'den, 2000), *Güç İstenci/Bütün Değerleri Değiştirir Denemesi* (F. Nietzsche'den, 2002), *Henri Bergson: Modern Dinin Filozofu* (E. Ott'tan, 2005), *Mektuplar 1844-1890* (F. Nietzsche'den, 2007), *Gundi-Şapur Akademisi-Aristoteles Doğu Yolunda* (H. H. Schöffler'den, Vedii İlmen'le 2008).

Umran, ömrünü şiir ve felsefeyle dolu yaşadı. Sanat kitaplığımızı eserleriyle zenginleştirip sonsuzluğa yürüdü. Ruhu şad olsun!

Ahmet ERHAN

Türk Dili yazarlarından şair Ahmet Erhan (asıl adı Erhan Bozkurt), 3 Ağustos Cumartesi günü gırtlak kanseri tedavisi gördüğü İstanbul Özel Okmeydanı Hastanesinde

hayata gözlerini yumdu. Cenazesi, uzun yıllar yaşadığı Ankara'ya getirilerek 5 Ağustos 2013 Pazartesi günü Maltepe Camisi'nde kılınan öğle ve cenaze namazlarının ardından Karşıyaka Mezarlığı'nda toprağa verildi.

Erhan, 8 Şubat 1958 tarihinde Ankara'da doğdu. Çocukluk ve gençlik yılları, babasının görevi dolayısıyla Mersin ve Adana'da geçti. Ortaokulu bitirdikten sonra çeşitli işlerde çalıştı. Adana Demirsport genç takımında futbol oynadı. Ağır bir sakatlık döneminden sonra futbolu bıraktı, şiir yazmaya yöneldi (1975). Babasının tekrar Ankara'da görev alması üzerine aile Ankara'ya yerleşti. Erhan, Akşam Lisesinde orta öğrenimini tamamladı (1980). Gazi Yüksek Öğretmen Okulu Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde yüksek öğrenim görüp Türkçe-edebiyat öğretmenliği oldu. Uzun yıllar Ankara'daki özel okullarda Türkçe-edebiyat öğretmenliği ve dersane müdür yardımcılığı yaptıktan sonra emekliye ayrıldı. Ankara'da bir kitapçı işletti. 2001 yılında İstanbul'a yerleşip sanat çalışmalarına ağırlık verdi.

Edebiyatın şiir dalında yürümeyi kararlaştırdı. İlk şiiri *Militan* dergisinde yayımlandığında henüz 17 yaşındaydı (1975). *Varlık*, *Türk Dili*, *Dönemeç*, *Doğrultu*, *Hürriyet Gösteri*, *Milliyet Sanat*, *Sanat Emeği*,

Yusufluk, Edebiyat ve Eleştiri ile Öküz dergilerinde çok sayıda şiiri yer aldı. *Alacakaranlıktaki Ülke* şiir kitabıyla 21 yaşındayken Behçet Necatigil Şiir Ödülü'nü alma başarısını gösterdi. Bazı şiirleri pop müzik tarzında bestelenerek Yeni Türkü, Çağdaş Türkü, Ahmet Kaya ve Teoman gibi müzik topluluk ve sanatçıları tarafından seslendirildi. Gençlerin çok sevdiği ezgiler arasında yer aldı.

Aldığı ödüller içinde en önemlileri şunlardır: 1981 *Alacakaranlıktaki Ülke* kitabıyla Behçet Necatigil Şiir Ödülü. 1992 *Deniz Unutma Adını* kitabıyla Yunus Nadi Şiir Ödülü. 1998 *Çağdaş Yenilgiler Ansiklopedisi* kitabıyla Cemal Süreya Şiir Ödülü, Halil Kocagöz Şiir Ödülü. 2004 *Kaybolmuş Bir Köpek İlanı* kitabıyla Yunus Nadi Şiir Ödülü. 2006 *Şehirde Bir Yılkı Atı* kitabıyla Behçet Aysan Şiir Ödülü. 2008 *Sahibinden Satılık* kitabıyla Melih Cevdet Şiir Ödülü.

Eserleri, tür ve ilk baskı yıllarına göre şöyle sıralanabilir: **Şiir:** *Akdeniz Lirikleri* (1979), *Alacakaranlıktaki Ülke* (1981), *Yaşamın Ufuk Çizgisi/Akdeniz Lirikleri*

(1982), *Sevda Şiirleri/Zeytin Ağacı* (1984), *Ateşi Çalmayı Deneyenler İçin* (1984), *Kuş Kanadı Kalem Olsa/Toplu Şiirler* (1984), *Ölüm Nedeni Bilinmiyor* (1988), *Deniz Unutma Adını* (1992), *Öteki Şiirler 1976-1991* (1993), *Çağdaş Yenilgiler Ansiklopedisi* (1997), *Resimli "Ahmetler" Tarihi* (2000), *Bugün de Ölmedim Anne/Toplu Şiirler I* (2001), *Ne Balık Ne de Kuş* (2002), *Kaybolmuş Bir Köpek İlanı* (2004), *Şehirde Bir Yılkı Atı* (2005), *Buz Üstünde Yürür Gibi* (2006), *Sahibinden Satılık* (2008). **Hikâye:** *Köpek Yılları* (1998). **Deneme:** *Ankara İstanbul Karatreni* (2001). **Çocuk kitabı:** *Kara Köpekli Adam* (1998).

Erhan'ın *Türk Dili* dergisinde 1979-1982 yılları arasında on bir şiiri yayımlandı.

Evli ve bir çocuk babasıydı.

Erhan, eserleri ve bestelenen şiirleriyle sanat dünyamızda kalıcı izler bırakarak dünya değiştirdi. Ruhu şad olsun!

Nail TAN